

SEKCJA I

JĘZYKOZNAWSTWO

Dynamiczne procesy we współczesnej leksyce i słowotwórstwie języka rosyjskiego

Динамические процессы в современной лексике и словообразовании русского языка

Dynamic processes in lexical system and word formation of the contemporary Russian language

Język podlega nieustannym zmianom, których intensywność zależy od wielu czynników, tak ekstralingwistycznych, jak i wewnątrzjęzykowych. Do najbardziej podatnych na dynamiczne zmiany należy bez wątpienia system leksykalny, w którym jak w zwierciadle odbijają się przeróżne zdarzenia mniejszej lub większej wagi, reformy socjalne, działania polityków, nastroje społeczne, migracje ludności, wpływy innych kultur i wiele innych.

Nie pozostaje bez wpływu na język także sposób życia współczesnego człowieka, którego tempo wyznacza wszechobecna internetyzacja i digitalizacja. Do rozwoju przestrzeni wirtualnej w ostatnim czasie zdecydowanie przyczyniła się pandemia koronawirusa, zmuszająca dużą część światowych społeczeństw do pracy zdalnej, rezygnacji z bezpośrednich kontaktów międzyludzkich oraz zachowania dystansu społecznego.

Nowa rzeczywistość w bardzo szybkim tempie znajduje wyraz w postaci przeobrażeń językowych. W systemie leksykalnym pojawiają się nowe wyrazy i połączenia wyrazowe, sieci znaczeń wyrazów obecnych w języku podlegają restrukturyzacji, następują przesunięcia jednostek leksykalnych w obrębie leksyki pasywnej i aktywnej, nacechowanej i nienacechowanej. Zmieniające się warunki życia znacząco wpływają także na system słowotwórczy języka prowadząc do powstawania nowych modeli derywacyjnych oraz wzrostu aktywności określonych modeli już w języku istniejących.

Язык подвергается постоянным изменениям, интенсивность которых зависит от многих факторов как экстралингвистического, так и внутриязыкового характера. К наиболее чувствительным к динамическим изменениям относится, вне сомнения,

лексическая система, в которой как в зеркале отражаются различные более или менее значимые события, социальные реформы, действия политиков, социальное настроение, миграция населения, влияние других культур и др.

Существенное влияние на язык оказывает также образ жизни современного человека, темп которого определяет вездесущая интернетизация и дигитализация. Развитию виртуального пространства в последнее время откровенно способствовала пандемия коронавируса, заставляющая большую часть мирового общества работать удаленно, отказаться от непосредственных межчеловеческих контактов и сохранять социальную дистанцию.

Новая действительность мгновенно находит выражение в форме языковых изменений. В лексической системе появляются новые слова и словосочетания, сети значений слов в языке подвергаются трансформации, наступает смещение лексических единиц в области пассивной и активной, окрашенной и неокрашенной лексики. Изменяющиеся условия жизни значительно влияют также на динамичность словообразовательной системы, приводя к новым деривационным моделям и росту активности уже существующих в языке отдельных моделей.

Language is subject to constant changes, the intensity of which depends on many factors, both extra- and intralinguistic. Undoubtedly, one of the most susceptible to dynamic changes is the lexical system, in which various events of lesser or greater importance, social reforms, actions of politicians, social moods, population migrations, influences of other cultures and many others are reflected like in a mirror.

The way of life of a modern man, which pace is determined by the ubiquitous internetization and digitization, also has an impact on a language. Recently, the coronavirus pandemic has definitely contributed to the expansion of cyberspace, forcing a large part of global societies to work remotely, resign from direct interpersonal contacts, and maintain social distance.

The components of the new reality are very quickly represented in the form of linguistic transformations. New words and word combinations appear, the networks of meanings of words present in the language are restructured, lexical units are shifted within the passive and active, marked and unmarked lexis. The changing living conditions significantly affect as

well the word-formation system of the language, leading to the emergence of new derivative models and an increase in the activity of the specific models already existing in the language.